

**Відкрита методична онлайн-виставка матеріалів
педагогів закладів позашкільної освіти
«Територія креативних ідей»**

Назва напрямку:

**Забезпечення якості освітнього процесу засобами
технологій дистанційного та змішаного навчання.**

Назва статті:

Методичний посібник

**«Майстер-класи для дітей гуртків декоративно-ужиткового
та образотворчого напрямів навчання »**

Прізвище, ім'я, по батькові:

**Тимчук Олена В'ячеславівна, керівник гуртка-методист
Чернівецького міського палацу дітей та юнацтва**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ
ОБЛАСТІ**

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання методичної ради
Чернівецького міського палацу дітей
та юнацтва

Від 03.12.2020 № 2

Директор ЧМПДЮ

_____ Клименко А.В.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Інституту післядипломної
педагогічної освіти Чернівецької
області Протокол № 4/747 від
17.12.2020

Голова НМР

_____ Білянін Г.І.

**Методичний посібник
«Майстер-класи для дітей гуртків
декоративно-ужиткового та образотворчого напрямів
навчання »**

Укладач:

Тимчук Олена В'ячеславівна,
керівник гуртка «Образотворче
мистецтво» МПДЮ

Рецензенти:

Комісарик М.І. – кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки і
психології дошкільної освіти

Манчуленко М.Г. - керівник-методист гуртків
образотворчого та декоративно-
прикладного мистецтва ЧЦДЮТ,
член Національної спілки майстрів
народного мистецтва України,
член асоціації акварелістів Буковини

Старовойт П.С. – завідувач науково –
методичного центру виховної роботи та
позашкільної освіти Інституту

Чернівці, 2020

Анотація

Методичний посібник містить матеріали, розроблені з власного досвіду та складається із серії майстер-класів, які можна використовувати у гуртковій роботі, дистанційній роботі, під час різних мистецьких заходів, зустрічей тощо.

Метою даного посібника є подача в зручній та стислій формі теоретичних і практичних матеріалів, які сприяють заохоченню вихованців до занять образотворчим і декоративно-ужитковим мистецтвом, активізують їх навчальну та творчу діяльність, допоможуть сформулювати практичні вміння та навички вихованців у творчо-інтелектуальній та конструктивно-художній діяльності.

Рекомендовано керівникам гуртків художньо-естетичного напрямку, вчителям образотворчого мистецтва. Кожен майстер-клас складається з чіткого алгоритму дій, який супроводжується ілюстративними матеріалами, що полегшує виконання заданої теми.

Зміст

Вступ.....	4
Основна частина.....	5
1. «Оздоблення рамки для фотографії бісером».....	5
2. «Осінній листочок» (імітація гравюри).....	7
3. «Нетрадиційне малювання квітів: набризк».....	8
4. «Гілка калини».....	10
5. «Аплікація «Дівчина-україночка»».....	12
6. «Створення витинанки «Покрова Пресвятої Богородиці»».....	15
7. «Створення ікони Пресвятої Богородиці в техніці квілінгу».....	17
8. «Виготовлення рамки на ікону».....	20
9. «Півник в техніці декоративного розпису».....	23
10. «Виготовлення рельєфу писанки з пластиліну».....	25
11. «Подарунок з пластиліну за мотивами буковинської писанки».....	27
12. «Великодня листівка в техніці холодного батику».....	30
13. «Веселе жабеня в техніці акварельного живопису».....	32
14. «Фантастичні квіти».....	35
15. «Метелик в техніці ниткографії».....	38
Висновки.....	41
Список використаних джерел.....	42

Вступ

Творчість починається зі школи, гуртка, і стає основою формування особистості на все життя. Нині відкриваються нові можливості творчої самореалізації, з'являється все більше новітніх форм застосування старих видів образотворчої та декоративної творчості. Діти прагнуть до вивчення різноманітних зразків образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва, щоб мати можливість різнобічно виявити власні творчі здібності у різних галузях науки, культури, виробництва й суспільного життя.

Розвиток творчих здібностей дитини – одне з найважливіших завдань сучасної освіти. Для педагога важливо вірно обрати для себе методи, потрібні для використання на уроках для полегшення засвоєння дітьми нових знань та розвитку практичних умінь.

Майстер-клас — це форма заняття, на якому педагог передає досвід своєї роботи через пряме коментування й демонстрацію найефективніших методів, прийомів, форм педагогічної діяльності, плануючи застосування їх усіма учасниками заняття.

Пропонуємо п'ятнадцять майстер-класів, які можна використовувати у гуртковій роботі, дистанційній роботі, під час різних мистецьких заходів, зустрічей тощо:

1. «Оздоблення рамки для фотографії бісером».
2. «Осінній листочок» (імітація гравюри).
3. «Нетрадиційне малювання квітів: набризк»
4. «Гілка калини».
5. «Аплікація «Дівчина-україночка»».
6. «Створення витинанки «Покрова Пресвятої Богородиці»».
7. «Створення ікони Пресвятої Богородиці в техніці квілінгу»
8. «Виготовлення рамки на ікону».
9. «Півник в техніці декоративного розпису».
10. «Виготовлення рельєфу писанки з пластиліну».
11. «Подарунок з пластиліну за мотивами буковинської писанки».
12. «Великодня листівка в техніці холодного батику».
13. «Веселе жабеня в техніці акварельного живопису».
14. «Фантастичні квіти»
15. «Метелик в техніці ниткографії».

Виготовити запропоновані роботи можна в різних варіаціях, приурочивши до календарних свят, використовуючи інструменти і матеріали, які є під руками. Сучасні діти хочуть займатися такою творчістю, яка була б і цікавою і корисною, мати можливість реалізувати свої фантазії з мінімальними фінансовими витратами. Отже, важливим є те, що в даних роботах використовуються матеріали, які є в кожній сім'ї, якими забруднюється довкілля (старі диски, картонні коробки, старі рами, обрізки тканини зі швейної промисловості тощо). А завдяки творчій уяві їх можна легко і дешево перетворити на оригінальні вироби ручної роботи.

Матеріали, подані у посібнику формують ряд умінь та навичок, оволодівши якими, дитина буде впевнена у власних силах і зможе знаходити креативне вирішення поставлених творчих завдань.

Основна частина

1. Майстер-клас «Оздоблення рамки для фотографії бісером».

Тема: «Оздоблення рамки для фотографії бісером».

Мета: навчальна: ознайомити дітей з бісероплетінням, аплікацією бісером; навчити створювати кленовий листок (нанизування бісеру), аплікацію з бісеру на твердій основі;

розвивальна: розвивати в дітей дрібну моторику рук, образне, логічне, просторове мислення;

виховна: виховувати в учнів естетичне сприйняття навколишнього світу, любов та бережливе ставлення до природи.

Наочність: зразки готових робіт, зразки осіннього кленового листя, інструкційні карти, правила ТБ.

Тип заняття: майстер-клас.

Обладнання: бісер, сталевий дріт, кусачки, круглогубці, голка, клей ПВА, дерев'яна фоторама, пензлики, білий акриловий ґрунт, голуба акрилова фарба, акриловий лак, матеріали для створення ескізу (аркуш паперу, простий олівець, кольорові олівці).

План заняття:

I. Організаційна частина

II. Ознайомлення з темою та метою заняття.

III. Практична частина заняття.

Постапність оздоблення рамки для фотографії бісером:

1. Фантазування на задану тему та обрання теми роботи.

2. Створення на аркуші паперу ескізу роботи (чорно-білий та кольоровий варіанти).

3. Вибір фоторамки та ґрунтування її поверхні білим акриловим ґрунтом.

4. Нанесення ескізу на фоторамку.

5. Підбір бісеру потрібного кольору і величини. Підбір потрібних для роботи інструментів та матеріалів.

6. Поетапно викладаємо бісером малюнок на фоторамці.

7. Покриваємо боки рами блакитною акриловою фарбою та покриваємо фоторамку акриловим лаком.

8. Визначаємо потрібну кількість, розмір, форму та колір кленових листочків для оздоблення рами об'ємними елементами.

9. Виготовляємо кленове листя з бісеру.

10. Закріплюємо кленове листя на фоторамці.

Робота готова.

IV. Підбиття підсумків.

V. Список використаних джерел.

2. Майстер-клас «Осінній листочок» (імітація гравюри)

Тема: «Осінній листочок» (імітація гравюри).

Мета: навчальна: систематизувати уявлення дітей про осінь, будову листя дерев, симетрію; ознайомити учасників з гравюрою (друковане відтворення малюнка, виконане різними способами гравіювання на основі (картоні, лінолеумі, дереві, металі));

розвивальна: розвивати у дітей композиційні навички, асоціативно-образне мислення, спостережливість, творчу уяву; навчити робити відбитки готових природних форм (листя, квітів, трави).

виховна: виховувати в учнів естетичне сприйняття навколишнього світу, любов та бережливе ставлення до природи, виховувати охайність, акуратність, бажання творити прекрасне, виховувати любов до рідного краю.

Наочність: зразки готових дитячих робіт, картин художників, у яких зображена осіння пора, інструкційні карти, правила ТБ.

Тип заняття: майстер-клас.

Обладнання:

- фарби (гуаш чи акварель)
- пензлі

- зубна щітка
- ємність для води
- аркуш паперу формату А3 чи А4

План заняття:

I. Організаційна частина

II. Ознайомлення з темою та метою заняття.

III. Практична частина заняття.

Послідовність виконання композиції:

1. Підготуйте фарби (гуаш або акварель), пензлик, зубну щітку, ємність для води, аркуш паперу формату А3 чи А4, чорновик, ганчірку.
2. Підготуйте листочки з дерев та рослин з чіткими прожилками.

3. З нижнього боку по черзі кожен листочок фарбами теплих кольорів.

4. Прикладіть листки пофарбованим боком до чистого аркуша паперу формату А3 чи А4, злегка притиснувши рукою. На папері залишаться відбитки листочків.

5. За допомогою тонкого пензлика домалюйте черешки та окремі дрібні деталі на відбитках листя.

6. За допомогою зубної щітки бризками зробить блакитне небо.

Робота готова.

IV. Підбиття підсумків.

V. Список використаних джерел.

3. Майстер-клас «Нетрадиційне малювання квітів: набризок»

Тема: «Нетрадиційне малювання квітів: набризок».

Мета: **навчальна:** працювати у техніці нетрадиційного малювання - набризок, ознайомити з поняттям силует, будовою листя і квітів;

розвивальна: розвивати навички роботи у техніці нетрадиційного малювання - набризок, композиційні навички, асоціативно-образне мислення, спостережливість, творчу уяву;

виховна: виховувати в учнів естетичне сприйняття навколишнього світу, любов та бережливе ставлення до природи, виховувати охайність, акуратність, бажання творити прекрасне, виховувати любов до рідного краю.

Наочність: зразки листя різних дерев, зразки квітів, дитячі роботи в техніці набризку, правила ТБ.

Тип заняття: майстер-клас.

Обладнання:

- фарби (гуаш або акварель)
- жорсткий пензлик зі щетини або зубну щітку
- ємність для води
- аркуш паперу формату А3 чи А4

План заняття:

I. Організаційна частина

II. Ознайомлення з темою та метою заняття.

III. Практична частина заняття.

Послідовність виконання композиції:

1. Підготуйте фарби (гуаш або акварель), жорсткий пензлик зі щетини або зубну щітку, аркуш паперу формату А3 чи А4.

2. Підготуйте гілочки квітів та листочки. Створіть з них композицію на аркуші паперу.

3. Наберіть на кінчик пензля або зубної щітки фарбу потрібного кольору, нахиліть над аркушем і проведіть пальцем проти ворсу.

4. Коли робота висохне, зніміть гілочки квітів і листочки з роботи.

5. За допомогою тонкого пензлика або контуру домалюйте окремі дрібні деталі на малюнку.

Робота готова.

IV. Підбиття підсумків.

V. Список використаних джерел.

4. Майстер-клас «Гілка калини»

Тема: «Гілка калини».

Мета: навчальна: працювати у техніці нетрадиційного малювання - набризк, ознайомити з поняттям силует, будовою дерев та кущів (зокрема калини);

розвивальна: розвивати навички роботи у традиційному живописі, композиційні навички, асоціативно-образне мислення, спостережливість, творчу уяву;

виховна: виховувати в учнів естетичне сприйняття навколишнього світу, любов та бережливе ставлення до природи, виховувати охайність, акуратність, бажання творити прекрасне, виховувати любов до рідного краю.

Наочність: зразки листя, гілки та грона калини, картини художників із зображенням калини, зразки дитячих робіт, правила ТБ.

Тип заняття: майстер-клас.

Обладнання:

- фарби (гуаш або акварель)
- простий олівець
- гумка
- пензлики
- зубна щітка
- ємність для води
- аркуш паперу формату А3
- листочки калини

План заняття:

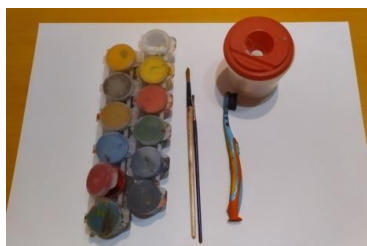
I. Організаційна частина

II. Ознайомлення з темою та метою заняття.

III. Практична частина заняття.

Послідовність виконання композиції:

1. Підготуйте фарби (гуаш або акварель), простий олівець, гумку, пензлик, зубну щітку, ємність для води, аркуш паперу формату А3, листочки калини.

2. На аркуші паперу простим олівцем намалуйте гілочку калини, на якій висітимуть ягоди та листя. Навколо розташуйте калинові листочки. Гілка має потовщення в правій частині та зменшується ближче до лівого кінця.

3. За допомогою зубної щітки брызками зробіть блакитне небо з сонячними променями.

4. За допомогою пензлика і фарби намалуйте гілочку калини, показавши темні місця і освітлені сонцем.

5. Намалуйте кетяги калини з червоними ягодами, які схожі на маленькі нерівні кружечки. Деякі ягоди перекриватимуть одна одну. Тонкими плавними лініями з'єднайте основну гілочку з ягодами. Зробіть ягідки червоними, зверху зробіть світлим місце відблиску. Ягоди можна розфарбувати пензликом або пальчиком.

6. Коли малюнок підсохне, заберіть з аркуша листочки калини.

7. Промалуйте листочки калини.

8. Домалуйте божу корівку або бджілку чи жучка.

Робота готова.

IV. Підбиття підсумків.

V. Список використаних джерел.

5. Майстер-клас «Аплікація «Дівчина-україночка»»

Тема: «Аплікація «Дівчина-україночка»».

Мета: навчальна: навчити послідовності дій під час створення аплікації; виготовляти аплікацію за зразком;

розвивальна: вдосконалення вмінь та навичок роботи з кольоровим папером; розвиток художнього смаку, творчого мислення, уваги, дрібної моторики пальців рук;

виховна: виховання естетичних та патріотичних почуттів, дизайнерських умінь, бажання використовувати вторинну сировину для створення робіт, збереження навколишнього середовища від забруднення.

Наочність: ілюстрації дівчат україночок на картинах відомих художників, зразки дитячих робіт, правила ТБ.

Тип заняття: майстер-клас.

Обладнання:

- картон для основи
- декоративний папір для основи (А3)
- клей-олівець або клей ПВА
- клей універсальний «Дракон» або клейовий пістолет
- простий олівець
- гумка
- аркуш паперу для ескізу (А3)
- картон
- ножиці
- кольоровий папір
- кольорові фломастери або контури

План заняття:

I. Організаційна частина

II. Ознайомлення з темою та метою заняття.

III. Практична частина заняття.

Послідовність виконання композиції:

1. Підготуйте картон та декоративний папір для основи (А3), клей-олівець або клей ПВА, клей універсальний «Дракон» або клейовий пістолет, простий олівець, гумка, аркуш паперу для ескізу (А3), картон, ножиці, кольоровий папір, кольорові фломастери або контури.
2. Намалюйте ескіз дівчини-україночки.
3. Зробіть стилізований малюнок в натуральну величину.

4. Розділіть малюнок на окремі елементи, пронумеруйте їх та виріжте.

5. Оберіть для кожного елемента кольоровий папір, виріжте всі елементи з кольорового паперу.

6. Виріжте всі елементи з картону.

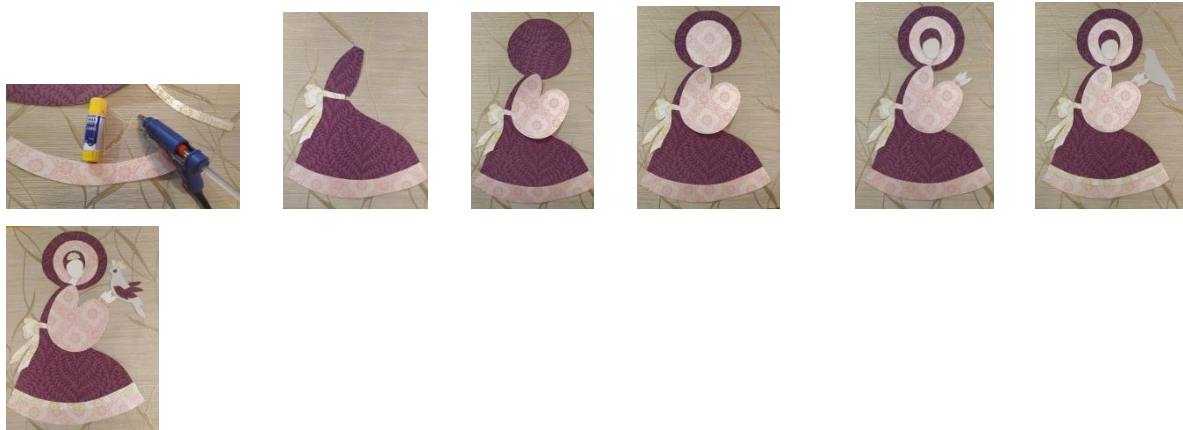
7. Приклейте всі елементи з кольорового паперу на картонні елементи, використовуючи клей-олівець або клей ПВА.

8. Приклейте декоративний папір для основи на картон або ДВП.
9. Розкладіть всі елементи композиції на основі, визначте послідовність приклеювання елементів до основи, використовуючи клей-олівець, клей ПВА або клейовий пістолет.

10. Поетапно приклейте всі елементи композиції до основи (деталі 1-16). Приклейте пір'ячка та крила пташці.

11. Віночок оздоблюємо квітами. Приклейте сережки, коралі.

12. Фон прикрашаємо декоративними листочками, метеликами.

13. Простим олівцем намалюйте очі, брови, ніс, уста. Фломастерами або контурами промальовуємо деталі обличчя дівчини, прикрашаємо одяг, обводимо листя.

Робота готова.

IV. Підбиття підсумків.

V. Список використаних джерел.

6. Майстер-клас «Створення витинанки «Покрова Пресвятої Богородиці»»

Тема: Створення витинанки «Покрова Пресвятої Богородиці»»

Мета: навчальна: вдосконалення вмінь та навичок роботи з кольоровим папером; навчання послідовності дій під час створення аплікації, витинанки; виготовлення аплікації за зразком, вивчення іконографічних канонів Богородиці, будови фігури людини, дитини;

розвивальна: розвиток художнього смаку, творчого мислення, уваги, дрібної моторики пальців рук;

виховна: виховання естетичних та патріотичних почуттів, дизайнерських умінь.

Наочність: ілюстрації Покрови Пресвятої Богородиці на картинах відомих художників, канонічні ікони Покрови Пресвятої Богородиці, зразки дитячих робіт, правила ТБ.

Тип заняття: майстер-клас.

Обладнання:

- картон для основи (А3)
- кольоровий папір для основи (А3)
- клей-олівець або клей ПВА
- простий олівець
- гумка
- аркуш паперу для ескізу (А3)
- картон
- ножиці
- різак

- підставка для роботи з різак
- кольоровий папір

План заняття:

- I. Організаційна частина
- II. Ознайомлення з темою та метою заняття.
- III. Практична частина заняття.

Послідовність виконання композиції:

1. Перегляд матеріалів про свято Покрови, творчий задум, виконання замальовок та обрання найкращого вирішення роботи. Створення ескізу роботи та початок прорізування деталей роботи.

2. Прорізування всіх деталей роботи.

3. Заповнення прорізів деталями відповідного кольору.

4. Оздоблення сорочок, рушника та інших деталей кольоровим орнаментом.

5. Витинання орнаментів навколо фігур Богородиці, ангелів, людей.

6. Підбір фону для витинанки.
7. Оформлення роботи в раму.

Робота готова.

IV. Підбиття підсумків.

V. Список використаних джерел.

7. Майстер-клас «Створення ікони Пресвятої Богородиці в техніці квілінгу»

Тема: «Створення ікони Пресвятої Богородиці в техніці квілінгу»

Мета: навчальна: вивчення паперової техніки «квілінг», аплікації бісером, техніки «декупаж», оволодіння навичками роботи в техніці «квілінг», «декупаж» та аплікації бісером; навчання послідовності дій під час створення роботи в техніці «квілінг»; виготовлення роботи за зразком, вивчення іконографічних канонів Богородиці;

розвивальна: розвиток художнього смаку, творчого мислення, уваги, дрібної моторики пальців рук;

виховна: виховання духовних, естетичних та патріотичних почуттів, дизайнерських умінь.

Наочність: канонічні ікони Покрови Пресвятої Богородиці, зразки дитячих робіт в техніці «квілінгу», правила ТБ.

Тип заняття: майстер-клас.

Обладнання:

- папір, порізаний на смужки товщиною близько 3 мм;
- інструмент для накручування паперової смужки, який можна зробити з великої голки. Для цього потрібно відкусити кінчик вушка, щоб вийшов роздвоєний край, і вбити голку гострим кінцем, приміром, у олівець або коркову пробку;
- лінійка з колами різного діаметра для фіксування розміру спіралей. Вона потрібна для того, щоб виконані елементи були однакового розміру і скручені спіралі не розкручувалися більше, ніж потрібно;
- клей ПВА (в окремих випадках використовується клей силікон і клей «Момент»);
- пінцет;
- ножиці;
- картон кольоровий для фону роботи і паспарту
- ДВП для основи (А3)
- простий олівець
- гумка
- аркуш паперу для ескізу (А3)
- акрилова фарба
- спонжик
- бісер

План заняття:

I. Організаційна частина

II. Ознайомлення з темою та метою заняття.

III. Практична частина заняття.

Послідовність виконання композиції:

1. Підготуйте потрібні інструменти та матеріали для роботи

2. Перегляньте матеріали для виготовлення роботи, пофантазуйте, виконайте замальовку та оберіть найкраще вирішення роботи. Створіть ескіз роботи.
3. Підіберіть для основи ДВП білого кольору. Виберіть ікону.
4. Приклейте ікону в техніці декупаж.
5. Пофарбуйте фон за допомогою спонжика бронзовою акриловою фарбою.
6. Підберіть паперові стрічки певного кольору та ширини.
7. Визначте потрібну кількість, розмір, форму та колір відповідних елементів.
8. Далі - виготовлення потрібних елементів.

9. З готових елементів викладіть одяг Богородиці та Ісуса Христа. Потім викладіть німби.

10. Викладіть потрібні деталі бісером.

11. Виготовлення квітів різних форм та листя.

12. Вставте роботу в рамку.

13. Викладіть відповідно до задуму на основу навколо постатей святих готові квіти та листя, не приклеюючи їх.

14. Зробіть корективи в композиції.

15. Наклейте квіти та листя у відповідних місцях на основу.

16. Приклеїла бісеринки на квіти.

Робота готова.

IV. Підбиття підсумків.

V. Список використаних джерел.

8. Майстер-клас «Виготовлення рамки на ікону».

Тема: «Виготовлення рамки на ікону».

Мета: навчальна: вдосконалення вмінь та навичок роботи з декоративним папером; навчання послідовності дій під час виготовлення рами; виготовлення рами за зразком;

розвивальна: розвиток художнього смаку, творчого мислення, об'ємно-просторової уяви, уваги, дрібної моторики пальців рук;

виховна: виховання естетичних та патріотичних почуттів, дизайнерських умінь, бажання використовувати вторинну сировину для створення робіт, збереження навколишнього середовища від забруднення, виховування екологічної культури.

Наочність: ілюстрації різних видів рам від початку їх використання кілька століть тому до сьогодення, презентація рам, виготовлених гуртківцями за минулі роки, зразки готових робіт, інструкційні карти, правила ТБ.

Тип заняття: майстер-клас.

Обладнання: картон та кольоровий або декоративний папір, клей універсальний «Дракон» або клейовий пістолет, простий олівець, гумка, лінійка, аркуш паперу для ескізу (А3), ножиці, деталі для оздоблення рами.

План заняття:

I. Організаційна частина

II. Ознайомлення з темою та метою заняття.

III. Практична частина заняття.

Послідовність виконання композиції:

1. Підготуйте картон та декоративний папір для рами, клей універсальний «Дракон» або клейовий пістолет, простий олівець, гумку, лінійку, аркуш паперу для ескізу (А3), ножиці, деталі для оздоблення рами.

2. Намалюйте ескіз рами за розмірами ікони.

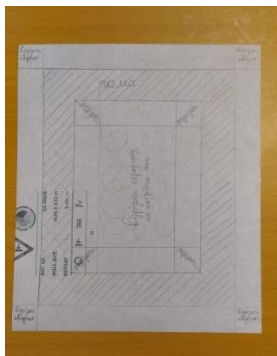
3. Виріжте ескіз.

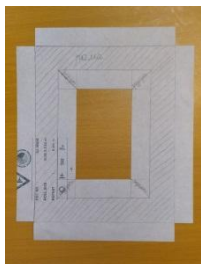
4. Прикладіть ескіз до цупкого картону, обведіть простим олівцем, виріжте.

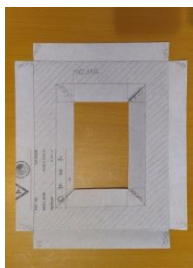
5. Прикладіть раму з виворітної сторони кольорового паперу або шпалер, обведіть простим олівцем, додайте припуски з усіх чотирьох сторін по 2,5 сантиметра ззовні і всередині рами.

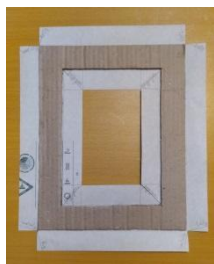
6. Відріжте чотири кути і середину.

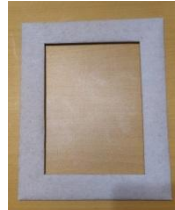
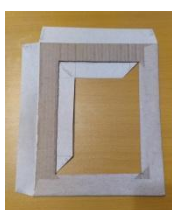
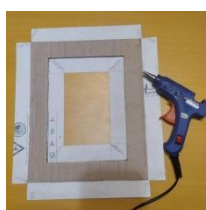
7. Розріжте внутрішні кути і зовнішні кути за схемою.

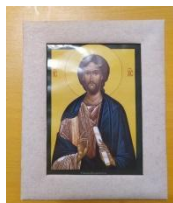
8. Прикладіть рамку з картону до шпалер.

9. Обгорніть поступово кожен бік рами шпалерами, приклеюючи з допомогою клею «Дракон» або клейового пістолету (спочатку з внутрішнього боку, потім зовнішнього).

10. Приклейте ікону за рамку.

11. Приклейте з вивіротної сторони лист картону по розміру рами.

12. Приклейте нитку, щоб можна було вішати ікону на стіну.

13. Декоруйте раму за власним творчим задумом та смаком.

Робота готова.

IV. Підбиття підсумків.

V. Список використаних джерел.

9. Майстер-клас «Півник в техніці декоративного розпису»

Тема: «Півник в техніці декоративного розпису».

Мета: **навчальна:** ознайомити дітей з декоративним розписом, його різновидами, навчити створювати декоративний розпис на твердій основі;

розвивальна: розвивати вміння учнів узагальнювати, відкидати зайве, сприймати, розрізняти й аналізувати характерні особливості декоративного розпису, розвивати художній смак, творче мислення, увагу, дрібну моторику пальців рук;

виховна: виховання духовних, естетичних та патріотичних почуттів, дизайнерських умінь, уважність.

Наочність: зразки готових робіт, українських орнаментів і символів, інструкційні карти, правила ТБ.

Тип заняття: майстер-клас.

Обладнання:

- акрилові фарби (або гуаш + клей ПВА)
- акриловий ґрунт
- пензлі
- ДВП (цупкий картон)
- лак
- нитки

- ножиці
- наждачний папір
- олівці
- копіювальний папір
- лобзик

План заняття:

I. Організаційна частина

II. Ознайомлення з темою та метою заняття.

III. Практична частина заняття.

Поетапність створення роботи:

1. Фантазування на задану тему.
2. Обрання теми роботи
3. Створення на аркуші паперу ескізу роботи (чорно-білий та кольоровий варіанти).
4. Підбір потрібних інструментів та матеріалів
5. Наносимо на ДВП контури малюнка.
6. Вирізаємо деталь по контуру малюнка.
7. Проклюємо шилом отвори для мотузочки, щоб вішати прикрасу на ялинку, стіну.
8. Шліфуємо контури деталі.
9. Грунтуємо поверхню півника білим акриловим ґрунтом.

10. Наносимо ескіз на ДВП з обох сторін.

11. Розписуємо деталь фарбами з обох сторін

12. Покриваємо готову роботу акриловим лаком.

13. Закріплюємо мотузочку.

Робота готова.

IV. Підбиття підсумків.

V. Список використаних джерел.

10. Майстер-клас «Виготовлення рельєфу писанки з пластиліну»

Тема: «Виготовлення рельєфу писанки з пластиліну».

Мета: навчальна: ознайомити дітей з історією виникнення писанки, різновидами писанкових орнаментів різних регіонів України загалом та Буковини зокрема, навчити виготовляти рельєфи писанок з пластиліну на твердій основі; ознайомити з традиціями святкування Великодня;

розвивальна: розвивати у дітей композиційні навички, асоціативно-образне мислення, спостережливість, творчу уяву;

виховна: виховувати охайність, акуратність, бажання творити прекрасне; виховувати любов до рідного краю.

Наочність: зразки готових робіт, орнаментів і символів писанок, інструкційні карти, правила ТБ.

Тип заняття: майстер-клас.

Обладнання:

- диск (ДВП, картон)
- ножиці
- аркуш паперу
- шаблон писанки
- простий олівець
- пластилін

- стеки
- бісер

План заняття:

- I. Організаційна частина
- II. Ознайомлення з темою та метою заняття.
- III. Практична частина заняття.

Поетапне виготовлення роботи:

1. Вибрати малюнок буковинської писанки.

2. Підготувати потрібні інструменти та матеріали.

3. Беремо тверду основу, по шаблону вирізаємо форму яєчка.

4. Рівномірно покриваємо основу шаром пластиліну.

5. Легесенько намічаємо узор простим олівцем.

6. Виготовляємо дрібні деталі з пластиліну.

7. Накладаємо деталі на основу і легко притискаємо.

8. Оздоблюємо бісером.

Можна попередньо зробити зверху яєчка отвір і прив'язати стрічку.

Робота готова.

IV. Підбиття підсумків.

11. Майстер-клас «Подарунок з пластиліну за мотивами буковинської писанки»

Тема: «Подарунок з пластиліну за мотивами буковинської писанки».

Мета: **навчальна:** ознайомити дітей з історією виникнення писанки, різновидами писанкових орнаментів різних регіонів України загалом та Буковини зокрема, навчити виготовляти рельєфи писанок з пластиліну на твердій основі; ознайомити з традиціями святкування Великодня;

розвивальна: розвивати у дітей композиційні навички, асоціативно-образне мислення, спостережливість, творчу уяву

виховна: виховувати охайність, акуратність, бажання творити прекрасне; виховувати любов до рідного краю.

Наочність: зразки готових робіт, орнаментів і символів писанок, інструкційні карти, правила ТБ.

Тип заняття: майстер-клас.

Обладнання:

- планшет (ДВП, картон)
- ножиці
- аркуш паперу
- простий олівець
- пластилін
- стеки
- бісер

План заняття:

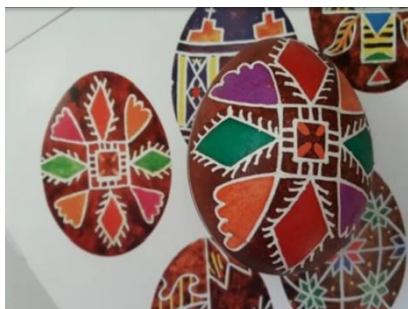
I. Організаційна частина

II. Ознайомлення з темою та метою заняття.

III. Практична частина заняття.

Поетапне виготовлення роботи:

1. Вибрати малюнок буковинської писанки.

2. Підготувати потрібні інструменти та матеріали.

3. Беремо тверду основу (планшет).

4. Рівномірно покриваємо основу шаром пластиліну.

5. Легесенько намічаємо узор простим олівцем.

6. Виготовляємо дрібні деталі з пластиліну.

7. Накладаємо деталі на основу і легко притискаємо.

8. Оздоблюємо бісером.

Робота готова.

IV. Підбиття підсумків.

V. Список використаних джерел.

12. Майстер-клас «Великодня листівка в техніці холодного батику»

Тема: «Великодня листівка в техніці холодного батику».

Мета: навчальна: ознайомити учнів з різновидами писанкових орнаментів різних регіонів України загалом та Буковини зокрема, з технологією холодного і гарячого розпису тканини (батику), з технологією виготовлення листівки; навчити виготовляти листівки в техніці холодного батику;

розвивальна: розвивати у дітей композиційні навички, асоціативно-образне мислення, спостережливість, творчу уяву;

виховна: виховувати охайність, акуратність, бажання творити прекрасне; виховувати любов до рідного краю, дизайнерські навички.

Наочність: зразки готових робіт, орнаментів і символів писанок, інструкційні карти, правила ТБ.

Тип заняття: майстер-клас.

Обладнання:

- рама для батику
- писачок
- тканина
- простий олівець
- віск
- підсвічник
- запальничка
- барвники
- пензлики
- аркуш білого паперу
- кольоровий папір
- ножиці
- лінійка
- інструменти для скрапбукінгу
- клей
- клейовий пістолет
- фантомний фломастер для тканини
- праска

План заняття:

I. Організаційна частина

II. Ознайомлення з темою та метою заняття.

III. Практична частина заняття.

Послідовність роботи

1. Ознайомлення з орнаментами й символами писанкарства, інструментами та матеріалами.

2. Ознайомлення з технологією холодного і гарячого розпису тканини (батику), інструментами та матеріалами; ознайомлення з технологією виготовлення листівки, інструментами та матеріалами для її створення.

3. Обираємо сюжет, створюємо ескіз виробу.
4. Заправляємо тканину в рамку для батику, наносимо обраний малюнок простим олівцем (фантомним маркером для тканини)

5. Наносимо обраний малюнок воском за допомогою писачка (обов'язково лінії повинні бути зімкнуті)

6. Розписуємо барвниками в один прийом. Знімаємо тканину з рами, пропрасовуємо, щоб видалити віск.

7. Вирізаємо та виготовляємо всі потрібні елементи листівки потрібної форми та кольору. Визначаємо положення кожного елементу композиції.

8. З'єднуємо малюнок писанки на тканині з елементами листівки за допомогою клею. Декоруємо листівку.

Робота готова.

IV. Підбиття підсумків.

V. Список використаних джерел.

13. Майстер-клас «Веселе жабеня в техніці акварельного живопису»

Тема: «Веселе жабеня в техніці акварельного живопису».

Мета: навчальна: ознайомити дітей з технікою акварельного живопису, різновидами та будовою тіла жабки, її характерними ознаками; композицією (правильним розташуванням композиції на аркуші паперу).

розвивальна: розвивати у дітей композиційні навички, асоціативно-образне мислення, спостережливість, творчу уяву, розвивати навички та вміння працювати з матеріалами для живопису, розвивати точність рухів та окомір.

виховна: виховувати охайність, акуратність, бажання творити прекрасне; виховувати любов до рідного краю.

Наочність: Зразки готових робіт, фотографії із зображеннями земноводних, зокрема жабки, правила ТБ.

Тип заняття: майстер-клас.

Обладнання:

- акварельні фарби
- простий олівець
- гумка
- пензлі
- зубна щітка
- ємність для води
- аркуш паперу формату А3

План заняття:

I. Організаційна частина

II. Ознайомлення з темою та метою заняття.

III. Практична частина заняття.

Послідовність виконання композиції:

1. Підготуйте акварельні фарби, простий олівець, гумку, малий та середній пензлики, широкий пензлик, ємність для води, аркуш паперу формату А3.
2. Почнемо з ескізу простим олівцем. Аркуш ставимо горизонтально. На аркуші паперу простим олівцем намалуйте середню лінію тулуба. Це буде наша вісь симетрії. Відповідно права і ліва частини жабки будуть симетричними – права частина буде віддзеркаленням лівої частини.
3. Малюємо жабку поетапно. Голова і тіло – два овали. Шия не виражена, голова з тілом наче зливаються.
4. Намалуйте задні лапки. Вони сильно зігнуті в колінах і розведені в сторони.
5. Відразу під головою малюємо передні лапки. Жабка, коли сидить, повинна спиратися на всі чотири лапи, щоб не впасти. Між пальцями передніх і задніх кінцівок перетинки.
6. Малюємо деталі голови. Великі, круглі, випучені очі, які виступають з голови. Рот у жаби широкий, ніс затуплений, ніздрі зверху.

7. Намалуйте плямки на жабці овальної та круглої форми.
8. Якщо це казкова жабка, домалуйте метелик та капелюх.

9. Намалуйте водяні лілії та листя, на якому сидить жабка.

10. Розфарбовуємо нашу роботу. Починаємо з води. Широким пензлем змочуємо поверхню малюнку, ще по мокрому середнім або великим пензлем різними відтінками синьої фарби малюємо воду, смуги хвиль.

11. Широким пензлем змочуємо поверхню листочків, ще по мокрому різними відтінками зеленої фарби малюємо листя, зображуючи світліші та тіньові місця.

12. Малюємо світлим зеленим та жовтим кольорами тіло, голову, лапки жаби. Малюємо плямки на тілі. Ніздрі – коричневі.

13. Білим та синім кольором малюємо очі, ставимо білі бліки на зіницях.

14. Малюємо оранжевий капелюшок, червоний метелик та стрічку на капелюшку.

15. Малюємо лілії відтінками рожевого кольору. Серединки жовтою фарбою.

16. Коли робота повністю висохне, чорним фломастером обводимо всі деталі малюнка.

17. Домалюйте комарика, муху за бажанням.

Робота готова.

IV. Підбиття підсумків.

V. Список використаних джерел.

14. Майстер-клас «Фантастичні квіти»

Тема: «Фантастичні квіти».

Мета: навчальна: навчити учнів розуміти поняття «безпредметне малювання», навчити знаходити асоціації в плямі, ознайомити учасників з нетрадиційною технікою малювання – малюванням ниткою, поняттями симетрія та асиметрія; систематизувати уявлення дітей про весну, різновиди та будову квітів, їх характерні ознаки;

розвивальна: формувати в дітей вміння вільно фантазувати, руйнувати стереотипність сприйняття звичних об'єктів, активізувати фантазію, пошуки нестандартних рішень, розвивати композиційні навички, асоціативно-образне мислення, спостережливість, творчу уяву;

виховна: виховувати в учнів естетичне сприйняття навколишнього світу, любов до рідної природи.

Наочність: Зразки готових робіт, фотографії із зображеннями квітів, художні твори, на яких зображено квіти, правила ТБ.

Тип заняття: майстер-клас.

Обладнання:

- аркуш білого або кольорового паперу чи картону формату А3 або А4
- гуаш, акварель чи акрилові фарби
- нитки

- пензлик
- ножиці
- ємність з водичкою
- баночки чи одноразові стакани для фарби
- клейонка для столу
- медичні рукавиці
- ганчірка

План заняття:

I. Організаційна частина

II. Ознайомлення з темою та метою заняття.

III. Практична частина заняття.

Послідовність виконання композиції:

1. Підготуйте аркуш білого або кольорового паперу чи картону формату А3 або А4, гуаш, акварель чи акрилові фарби, нитки, пензлик, ножиці, ємність з водичкою, баночки чи одноразові стакани для фарби, клейонку для столу, медичні рукавиці, ганчірку.

2. Розведіть фарби з водою до консистенції рідкої сметани.
3. Відріжте відрізки нитки довжиною 80-100 сантиметрів для кожного кольору (або менші відрізки нитки для роботи формату А4).
4. Вмочіть майже весь відрізок нитки у білу фарбу, обережно витягніть зі стаканчика.

5. Викладіть нитку зигзагом на аркуші паперу чи картону зверху до низу роботи.

6. Обережно тягніть за чистий кінчик нитки до низу рівно по середині аркуша.

7. Вмочіть майже весь відрізок нитки у синю фарбу, обережно витягніть зі стаканчика.

8. Викладіть нитку зигзагом на аркуші паперу чи картону трохи нижче верхньої білої пелюстки.

9. Обережно тягніть за чистий кінчик нитки до низу рівно по середині аркуша.

10. Те саме зробіть жовтим кольором та знову білим.

11. За допомогою палички або іншого кінця пензлика і червоної чи рожевої фарби намалюйте червоні крапочки.

12. Візьміть коротший відрізок нитки, вмочіть майже весь відрізок у зелену фарбу, обережно витягніть із стаканчика.

13. Викладіть нитку зигзагом на аркуші паперу чи картону внизу під пелюстками, щоб зробити листочки.

Робота готова.

IV. Підбиття підсумків.

V. Список використаних джерел.

15. Майстер-клас «Метелик в техніці ниткографії»

Тема: «Метелик в техніці ниткографії».

Мета: навчальна: навчити учнів розуміти поняття «безпредметне малювання», навчити знаходити асоціації в плямі, ознайомити учнів з нетрадиційною технікою малювання – малюванням ниткою, різновидами та будовою метелика, його характерними ознаками; поняттям симетрія;

розвивальна: формувати в дітей вміння вільно фантазувати, руйнувати стереотипність сприйняття звичних об'єктів, активізувати фантазію, пошуки нестандартних рішень, розвивати композиційні навички, асоціативно-образне мислення, спостережливість;

виховна: : виховувати в учнів естетичне сприйняття навколишнього світу, любов до флори і фауни.

Наочність: зразки готових робіт, фотографії із зображеннями метеликів, правила ТБ.

Тип заняття: майстер-клас.

Обладнання:

- аркуш білого або кольорового паперу чи картону формату А3 або А4
- гуаш, акварель чи акрилові фарби
- нитки
- пензлик
- ножиці
- ємність з водичкою
- баночки чи одноразові стакани для фарби
- клейонка для столу
- медичні рукавиці
- ганчірка

План заняття:

I. Організаційна частина

II. Ознайомлення з темою та метою заняття.

III. Практична частина заняття.

Послідовність виконання композиції:

1. Підготуйте аркуш білого або кольорового паперу чи картону формату А3 або А4, гуаш, акварель чи акрилові фарби, нитки, пензлик, ножиці, ємність з водичкою, баночки чи одноразові стакани для фарби, клейонку для столу, медичні рукавиці, ганчірку.

2. Розведіть фарби з водою до консистенції рідкої сметани.
3. Відріжте відрізки нитки довжиною приблизно 50-80 сантиметрів.
4. Вмочіть майже весь відрізок нитки у синю фарбу, обережно витягніть зі стаканчика. Викладіть нитку на аркуші паперу чи картону, повторюючи контур крил метелика. Обережно тягніть за кінчик нитки до середини метелика.

5. Вмочіть майже весь відрізок нитки у жовту фарбу, обережно витягніть зі стаканчика. Викладіть нитку на аркуші паперу чи картону, повторюючи контур крил метелика, але трішки змістивши щодо синього зображення. Обережно тягніть за кінчик нитки до середини метелика.

6. Намалуйте тіло та вусики метелика.

7. Вмочіть майже весь відрізок нитки у зелену фарбу, обережно витягніть зі стаканчика. Викладіть нитку на аркуш паперу завитками, імітуючи польові трави. Обережно тягніть за чистий кінчик нитки до низу аркуша.

8. Те саме зробіть жовтим кольором.

9. За допомогою палички або іншого кінця пензлика і червоної фарби намалуйте червоні крапочки-квіточки та узори на метеликові.

Робота готова.

IV. Підбиття підсумків.

V. Список використаних джерел.

Висновки

У методичному посібнику подані майстер-класи, які можна використовувати у гуртковій та дистанційній роботі, під час різних мистецьких заходів, зустрічей, а також цікаві ідеї для творчості та оформлення інтер'єру.

Доступність художніх технік, інструментів, матеріалів, та їх різноплановість, чіткий проілюстрований алгоритм дій під час виконання поданих тем, - все це допоможе легко втілити в життя кожен творчу роботу: виготовити запропоновані роботи можна в різних варіаціях приурочивши до календарних свят.

Також важливим є те, що при виконанні робіт з даного посібника, використовуються матеріали, які є в кожній сім'ї, якими забруднюється довкілля (старі диски та рами, картонні коробки, обрізки тканини зі швейної промисловості тощо), а завдяки творчій уяві вони легко і дешево перетворюються на оригінальні вироби ручної роботи.

Матеріали, подані у посібнику формують ряд умінь та навичок, оволодівши якими, дитина буде впевнена у своїх силах і зможе знаходити оригінальні підходи у вирішенні поставлених творчих завдань; вони є доступними для вивчення і практичного втілення вихованцями самостійно.

Список літератури

1. Бондарук А.В. Як написати писанку. – Луцьк: ВМА «Терен», редакційно-видавничий відділ Навчально-методичного центру культури Волині, 2008.
2. Буковинська писанка / текст В. Любківська, упоряд. І. Міщенко. – Чернівці: РА «Букрек».
3. Виноградова Т.Р. Художній розпис по дереву, металу, склу та кераміці. – Х.: Віват, 2014.
4. Кириченко М.А. Український народний декоративний розпис: Навчальний посібник. – К.: Знання-Прес, 2006.
5. Кэрол Уилкокс Уэллс. «Бисероплетение», 2002.
6. Ластівка К. Орнамента писанок на буковинському підгір'ю / К. Ластівка // Нова хата. – 1932. – № 5.
7. Марджи Диб «Бисер. Руководство по цвету для мастера», 2007.
8. Михалевич Ірина. Українська народна писанка. – Харків: «Фактор-Друк», 2019.
9. Писанкарство/упоряд. О.Колонькльва. – К.: Шк. світ, 2012.
10. Прикрась свій дім/ Л.П. Гура, Л.Є. Жоголь, Н.М. Ісупова та ін. – К.: Техніка, 1988.
11. Суруджій Н.М. Писанки наших бабусь. Зібрання писанок Юрія Дмитровича Ференчука/ Упорядник Н.М. Суруджій – Чернівці: «Місто», 2016
12. Терешина Г.В. батик своїми руками. – М.: АСТ-ПРЕСС КНИГА, 2007.
13. Ткачова Катерина, Гудима Василь. Писанкарство. – Тернопіль-Харків: Видавництво «Ранок», 2009.

14. Школа ремесел: бісероплетіння, м'яка іграшка, мереживо - плетіння коклюшками, петриківський розпис / упорядник О. Колонькова. – К.: Шкільний світ, 2008.
15. Яківчук Я. Слово про буковинську писанку / Я. Яківчук // Матеріали науковопрактичної конференції «Писанка».